Textúra: művészetek határán

Makrai

Folytatódik a tavaly nagy sikerrel elindított Textúra sorozat, amelynek most a Szépművészeti Múzeum bezárása miatt a Magyar Nemzeti Galéria (MNG) ad otthont. Idén is tíz jelentős kortárs magyar szerzőt kértek fel, hogy írjanak szöveget a múzeum állandó kiállításából kiválasztott alkotásokhoz. *Mednyánszky László* Shylock című festményéhez *Barnás Ferenc* írt szöveget, amelyet *Jordán Tamás* ad elő; *Karafiáth Orsolya Rippl-Rónai József* Kalitkás nőjéhez írt művét *Pálfi Kata* mutatja be, míg *Gulácsy Lajos* Dante találkozása Beatricével című képe *Spiró Györgyöt* ihlette meg, írása *Péter Kata* előadásában lesz hallható, a *Dunajcsik Mátyás Kisfaludy Károly* képe alapján született szövegét pedig *Sipos Vera* adja elő. A további író-képzőművész-színész triászok: *Bánki Éva–Mányoki Ádám–Trokán Péter, Berg Judit–Haris László–Kovács Lehel, Cserna-Szabó András–Szabó Ákos–Őze Áron, Lovas Ildikó–Strobentz Frigyes– Zsigmond Emőke, Péterfy Gergely–Orlai Petrics Soma–Takács Kati* és *Rakovszky Zsuzsa–Farkas István–Kelemen József.*

Az idei sorozat rendezője *Valló Péter,* a Radnóti Színház Kossuth-díjas főrendezője, aki a színház mellett más társművészeteket – divat, fotográfia, zene – is bevont a játékba. A különleges performance október 6-án, 13-án és 27-én, majd november 3-án, 10-én és 17-én lesz látható a Magyar Nemzeti Galériában.

Rockmúzeum a felejtés ellen?

Kamarakiállítás nyílt az Ifiparkról a Várkert bazár déli palotájában

Relikviák. A rockmúzeum gondolata már évek óta napirenden van, ez lehet a kezdet FOTÓ: NAGY BÉLA

A kommunista rendszerben 23 éven át működő, a korszak egyik szimbólumává vált Budai Ifjúsági Park történetét feldolgozó kamarakiállítás nyílt a múlt héten a Várkert bazár déli palotájában. A Volt egyszer egy Ifipark című tárlat rekordidő alatt, szerény büdzséből született, de fontos lépést jelent a régóta esedékes magyar rockmúzeum létrehozásához vezető úton.

Markovics Péter

Tyuszter! Mit tyináltál már megint? – az idézet az egykori Budai Ifjúsági Park első és rettegett igazgatójától, *Rajnák Lászlótól* származik, és nem teljes: eredetileg a P. Mobil énekesének ülepe ellen irányuló direkt fenyegetéssel folytatódik. *Schuster Lóránt* sokat rosszalkodott az 1961 és 1984 között működő intézmény színpadán, hol katonai ködgránát elpukkantásával, hol versmondással húzta ki a gyufát. A Volt egyszer egy Ifipark című, az egykori helyszínen, a Várkert bazárban nyílt kiállítás a fenti idézethez hasonló számos, a mai fiatalok számára talán megmosolyogtató emlékfoszlánnyal kedveskedik a látogatónak. Azonban a falakat belakó ismeretterjesztő tablókban és citátumokban, zenészektől és civilektől származó relikviákban, vagy akár a tabletekre töltött interaktív elemekben felsejlő pajkosság mögött masszív tartalom áll, amelyben könnyedén tetten érhető a popkulturális emlékezet ápolásán túlmutató rendezői törekvés.

Poós Zoltán, a kiállítás egyik kurátora elmondta, az Ifipark korszakainak feldolgozása, a tárlatanyag összegyűjtése és rendszerezése csak július elején kezdődött el a Cseh Tamás-program könnyűzenei örökség alprogramjának támogatásával, a kiállítás pedig mindössze másfél-két hónapos munka eredménye. – A Volt egyszer egy Ifipark egy szerény költségvetésből, de annál nagyobb szeretettel és odafigyeléssel létrehozott, folyamatosan bővülő kamarakiállítás, amelyből a hasonló kezdeményezésekkel ellentétben nem spórolták ki a tudományos háttérmunkát sem – hangsúlyozta Poós. A Várkert déli palotája szerinte tökéletes teret nyújt a tárlatnak, amely reményei szerint idővel állami intézményi büdzsével, múzeumi minősítéssel működhet majd, és kellő impulzust adhat egy régóta esedékes rockmúzeum létesítésére. A megnyitón *L. Simon László,* a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára utalt arra, hogy akár állandó tárlat helyszíne is lehet a Várkert, és hogy a rockmúzeum gondolata már évekkel ezelőtt felvetődött kormányzati körökben.

Meglehet, az Ifipark története tálcán kínálja az átfogó feldolgozás lehetőségét; az mindenképpen bravúr, hogy a pusztuló, szétszórt emlékanyagra épülő kezdeményezésből rekordidő alatt sikerült összerakni a kiállítást. A gyűjtemény nemcsak felidézi a magyar könnyűzene hőskorát, emblematikus helyszínét, szereplőit, de a kádári kor hangulatával együtt a szabadságvágy újrafelfedezésének élményét is kínálja. Időnként nem árt felidézni, hogy éppen ennek a vágynak köszönhetően nem vált az ország a történelem martalékává.

Szobrot állítanak Kállai Ferenc emlékére

Október 4-én lenne 90 éves Kállai Ferenc Kossuth- és Jászai-díjas színművész. Ebből az alkalomból pénteken szülővárosában, Gyomaendrődön szoboravatással és gálaműsorral emlékeznek meg a Nemzet Színészéről.

Makrai Sonja

Megható, hogy egy település a saját identitását, a saját önbecsülését ilyen odaadással tudja meghatározni azokon a személyiségeken keresztül, akik fontos szerepet töltöttek be a város történetében – fogalmazott *Hegedűs D. Géza* Kossuth-díjas színművész, a Kállai Ferenc Alapítvány elnöke a Kállai 90 programsorozat tegnapi sajtótájékoztatóján Budapesten. *Kállai Ferenc* (képünkön) özvegye a Békés megyei településnek ajánlotta fel a művész hagyatékát, ahol egy állandó kiállításon színházi fotók, díjak és elismerések mellett a szülőhelyhez kapcsolódó tárgyak és dokumentumok láthatók. A város Kállai Ferencről nevezte el a 2014-ben a színész özvegyének támogatásával létrehozott Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítványt.

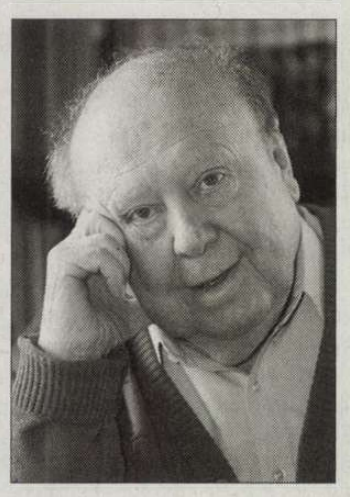

A két alapítvány összefogásával pénteken Gyomaendrődön programsorozattal emlékeznek meg a színművészről, ráadásul életnagyságú szobrot is avatnak. Október 2-án, pénteken délután öt órakor a város polgármestere, *Toldi Balázs* és Hegedűs D. Géza leplezi le *Szőke Sándor* alkotását, amely *Keleti Éva* egyik fényképe alapján született. Kállai Ferenc kedvenc kutyájával egy padon üldögélve fogadja majd a városba érkezőket. Utána nyílik meg az a fotókiállítás a Katona József Művelődési Központban, amely Keleti Éva fényképein keresztül Kállai Ferenc életének ellesett pillanatait mutatja be. Az esti gálaműsoron egykori pályatársak – *Császár Angela, Dániel Vali, Felföldi Anikó, Hámori Ildikó,* Hegedűs D. Géza, *Szinetár Miklós* – idézik meg Kállai alakját.

■

KÁLLAI FERENC-ÉLETMŰDÍJ. A Nemzet Színészének végrendelete alapján a Pesti Magyar Színház javára létrehozott alapítvány minden évben a színházi világnapon adja át a Kállai Ferencről elnevezett életműdíjat, amellyel azokat a színészeket és technikai munkatársakat jutalmazzák, akik a volt Nemzeti Színház és a Magyar Színház munkájában legalább 20 éven át kiemelkedő részt vállaltak. Idén az elismerést Hámori Ildikó Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművésznőnek, valamint *Laczkó Albertné* színházi öltöztetőnek ítélték oda.

Herczkuék elbűvölők

Fergeteges lemezbemutató · A hitelesség lelkiismereti kérdés

A hallgatóság soraiban kirobbanó sikert hozott Herczku Ágnes legújabb albumának vasárnap esti bemutatója a Zeneakadémián. A Bandázom című lemez méltán számíthat hasonlóan fergeteges sikerre.

H. ANG-HATÁS

D. Horváth Gábor

Aki ismeri a csodálatos hangú *Herczku Ágnes* és a népzene talán legtehetségesebb hazai muzsikusa, a bolgár–magyar szülőktől származó *Nikola Parov* korábbi közös produkcióit, az nem csalódik a lemezben és nem csalódhatott a koncertben sem. Parov a Bandázom zeneszerzője, hangszerelője és producere, mindhárom területen óriási tapasztalata van. Nemcsak azért, mert zsigereiben hordozza és pontosan ismeri mind a Kárpát-medencei, mind a balkáni népek gazdag zenei világát, hanem azért is, mert Írország légnagyobb és legsikeresebb zenés-táncos show-jában, a Riverdance zenekarában is évekig játszott, ahol belülről ismerhette meg a profi színpadi produkciók sikerességét.

A vasárnap esti koncert sem nélkülözte a show-elemeket. A produkció dalainak gondos összeválogatása, Herczku Ágnes páratlan hangja, valamint a dalokat összekötő szellemes történetei és spontán kiszólásai, Parovnak a különböző térségek hangszerein (hegedű, gitár, buzuki, kaval, duduk, kanun) való virtuóz játéka, a kísérő négy vonósnak – *Hegedűs Máté* „Kishega" (hegedű), *Pálházi Bence* „Pálesz" (hegedű); *Fekete Márton* „Kispuma" (brácsa, kontra), *Molnár Péter* „Mojmoj" (bőgő) –, illetve a harmonikán, zongorán és ritmushangszereken játszó *Födő Sándor* „Fodo" alkotta együttes tagjainak hangszeres tudása és összjátéka egyetlen unalmas pillanatot sem engedett meg a közönségnek. Vastapsba torkollt minden egyes dal befejezése. A hallgatóság leginkább azt fájlalta, hogy a zenészeknek szünetet kellett tartaniuk, illetve hogy a második felvonásnak is véget kellett érnie 40 perc alatt, mert a Zeneakadémia még a kis termében sem engedheti meg feltehetően a jegykezelők túlóráztatását. Egyetlen ráadásra nyílt csak lehetőség, ám a hangulatot figyelve még egy koncertnyi ideig hallgatta volna őket elbűvölve a közönség.

Nikola Parov a lemez borítóján a következő gondolattal avatja be a hallgatókat a műhelymunkába, amely közelebb visz a lemez sikerének megértéséhez: „Örökös dilemma, hogy melyik út hatékonyabb a hagyományos zene továbbéltetéséhez: ha kompromisszumok nélkül tanuljuk meg az elérhető hagyományos zenét és úgy is továbbítjuk, vagy a beavatatlanok számára hozzáférhetőbb környezetbe helyezzük (...) Bármelyik útra is keveredjünk, tudnunk kell, hogy az elmélyültség és alapos évtizedes tanulmányozás semmiképp sem kerülhető meg. Ha népzenéről van szó, akkor a hitelesség nemcsak szakmai, de lelkiismereti kérdés is. Az elmúlt pár évszázad történelmi eseményeinek okán a Kárpát-medence és a kelet-európai régió kimeríthetetlen forrásává vált az egymást átfedő, egymásra támaszkodó, illetve egymásból fejlődő dallamoknak, amelyek iránt múlhatatlan a kíváncsiság…"

Mai televízió- és rádióműsor

A rádió- és a televízió-műsorok részletesen a keddenként megjelenő színes, 24 oldalas **MŰSORÚJSÁG** című mellékletünkben olvashatók.

M1: **5.55** Ma reggel: híradó, időjárás, közlekedési- és gazdasági hírek, agrárhíradó **8.54** Ma délelőtt: híradó, időjárás **9.15** Tessék! **10.15** Élő egyház **12.01** Déli híradó **12.54** Ma délután: híradó **13.15** Kék bolygó **14.15** Rúzs és selyem **15.15** Magyar gazda **16.15** Élő egyház **17.15** Summa **17.52** Ma este: híradó, időjárás, agrár- és határon túli híradó **19.05** Szemtől szembe **19.30** Híradó, időjárás **22.00** Ma éjjel: híradó, időjárás, világhíradó, angol nyelvű hírek

Duna TV: **05.50** Hajnali gondolatok **6.00** Feketén-fehéren ⓬ **7.00** Híradó **7.20** Srpski ekran **7.50** Unser Bildschrim **8.15** A múlt fogságában ⓬ **9.10** A hegyi doktor ⓬ **10.00** Család-barát **11.30** Sophie szerint a világ ⓬ **12.01** Híradó **12.45** Kapán innen, kaszán túl **13.15** Kívánságkosár **15.15** Feketén-fehéren ⓬**16.10** Rex felügyelő ⓬ **17.00** Ridikül ⓬ **18.00** Híradó **18.40** A hegyi doktor ⓬ **19.30** Maradj talpon! ⓬ **20.30** Önök kérték ⑥ **21.30** Szívek doktora ⓬ **22.20** Nagyok ⓬ **22.55** MüpArt Classic ⑥

Hír TV: **5.50** Reggeli járat **9.00** Magyarország élőben **10.00** Híradó **11.05** Gyógyhír ⓬ **11.30** Hírvilág **12.00** Híradó **12.30** Reggeli járat plusz **13.30** Felfedező **14.00** Civil kaszinó **15.00** Híradó **15.30** Alinda **16.00** Főszerkesztők klubja **17.00** Híradó **17.30** Ázsia **18.00** Magyarország élőben **19.00** Híradó **20.00** Középkezdés **20.30** Riasztás ⓬ **21.00** Híradó + A nap beszélgetése + Kommentár nélkül **22.00** Híradó **22.30** Alinda **23.00** Magyarország élőben

RTL Klub: **6.00** Jó reggelt, skacok! ⓬ **7.35** Híradó **8.08** 8.08 – Minden reggel ⓬ **9.10** Ízes élet ⓬ **9.35** Reflektor ⓬ **11.50** Asztro Show **12.45** Reflektor ⓬ **12.55** Éjjel-nappal Budapest ⓬ **14.05** 1 perc és nyersz! ⓬ **15.10** A szerelem foglyai ⓬ **16.20** A mentalista ⓬ **17.25** Fókusz ⓬ **18.00** Híradó **18.55** 1 perc és nyersz! ⓬ **20.05** Éjjel-nappal Budapest ⓬ **21.25** Barátok közt ⓬ **22.00** Castle ⓬ **23.00** Híradó **23.25** XXI. század ⓬ **0.00** Magyarul Balóval

TV2: **6.25** Tények **9.25** Stahl konyhája ⓬ **9.30** Babapercek ⓬ **10.45** Astro-Világ **12.00** Tények **12.25** Aktív ⓬ **12.55** Családi Titkok ⓬ **13.55** Magánnyomozók ⓬ **14.55** Az én bűnöm ⓬ **15.55** Veronica aranya ⓬ **16.55** Fiorella ⓬ **18.00** Tények **19.30** Jóban-rosszban ⓬ **20.05** Ezek megőrültek! ⓬ **21.35** A titkok könyvtára ⓬ **22.40** Hawaii Five-0 ⓬ **23.45** Franklin és Bash ⓬

Viasat3: **6.20** Will és Grace ⓬ **6.40** Jóbarátok ⓬ **7.05** A nagy svindli **7.55** Monk ⓬ **8.50** Szívek szállodája ⓬ **9.45** Sütimester **11.00** A célszemély ⓬ **11.55** Esküdt ellenségek ⓬ **12.55** A nagy svindli **13.55** CSI ⓯ **15.45** NCIS ⓬ **18.40** Jim szerint a világ ⓬ **19.35** Két pasi – meg egy kicsi ⓬ **21.00** A sakál ⓯ **22.35** NCIS ⓬

Lánchíd Rádió: **6.05** Reggeli hírjárat **9.05** Kalauz **12.05** Déli hírjárat **12.30** Kulissza **13.05** Szaldó **14.05** Dr. Boross rendel **16.05** Délutáni hírjárat **16.30** Lecsó **18.30** Kulissza **19.05** Esti mesék **20.05** Lokátor **21.05** A végzet hatalma **22.05** Szaldó **23.05** Kettesben

Kossuth rádió: **6.00** 180 perc **8.20** Száz éve történt **8.56** Hősök naptára **9.00** Napközben **11.07** A hely **11.32** Vendég a háznál **12.01** Krónika, sport **12.30** Ütköző délben **13.06** Rádiószínház. Édes anyaföldem 5/2. **13.30** Tanúim lesztek! **14.05** Arcvonások **14.34** Tér-idő **15.00** Krónika **15.10** XX. századi történelem **15.35** Közelről **17.30** Krónika, sport **17.56** Hősök naptára **18.00** Ütköző este **18.30** Határok nélkül **19.00** Hírek, sport **19.25** Tetten ért szavak **19.30** Családi sáv **20.00** Krónika **20.11** Belépő **20.53** Vers **21.00** Hírek, sport **21.30** Rádiószínház. A székelyek között. 4/1. Mikszáth Kálmán erdélyi írásaiból **22.00** Krónika, sport **22.30** A nap történetei **23.00** Hírek, sport **23.11** Arcvonások **23.36** Tér-idő **00.10** Éjszaka

Petőfi rádió: Óránként: hírek, időjárás, közlekedés. **6.15** Talpra, magyar **10.03** Petőfi-összes **16.03** Egész úton – hazafelé **20.03** Dr. Zenehouse **21.03** Szabadegyetem **22.03** Urban Zóna **23.00** Eleven **00.02** DJ Set

Bartók rádió: **6.00** Muzsikáló reggel **9.30** Petrovics Emil zeneszerzőre emlékezünk 2. **10.00** Hang-fogó **12.05** A Dán Nemzeti Szimfonikus Zenekar hangversenye **13.24** Peter Schreier dalestje **14.30** Népzene – távolról **15.05** Muzsikáló délután **19.00** Összhang **19.35** Csajkovszkij 175. Kapcsoljuk a Müpa Fesztivál Színházat. Dalest **21.30** Elek Tihamér fuvolázik, Mertz Nóra hárfázik **22.00** Dzsessz **23.00** Ars nova **0.00** Notturno